

Bijlage A Vraagspecificatie

Voor Periodieke rapportage artikel 17 Luchtvaart hoofdstuk XII Infrastructuur en Waterstaat voor de periode 2016-2022 met Zaaknummer 31190556

1. Omschrijving Project

Aanleiding

Een periodieke rapportage geeft op themaniveau een totaalbeeld van de bereikte doeltreffendheid, doelmatigheid en de (gerealiseerde) voorwaarden hiervoor. Een periodieke rapportage behelst een synthese van de monitors, evaluaties en andere onderzoeken die gedurende de 4- tot 7-jaren daarvoor zijn opgeleverd.

De periodieke rapportages zijn de vervanger van de beleidsdoorlichtingen. Daar waar de beleidsdoorlichtingen hun grondslag hebben in de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE) 2018, heeft de periodieke rapportage zijn grondslag in de RPE 2022. Net als beleidsdoorlichtingen zijn periodieke rapportages synthesestudies gebaseerd op het in de voorafgaande periode uitgevoerde (evaluatie)onderzoeken. Een belangrijke aanvulling in de periodieke rapportages ten opzichte van de beleidsdoorlichtingen is dat er naast de focus op doeltreffendheid en doelmatigheid, ook de focus ligt op de voorwaarden hiervoor.

Het doel van de periodieke rapportage is de inzichten uit de onderzoeken naar doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid van de afgelopen zeven jaar op een methodisch verantwoorde manier samen te brengen. Hiervoor worden de volgende definities gehanteerd:

- Doeltreffendheid van het beleid: de mate waarin de beleidsdoelstelling dankzij de inzet van de onderzochte beleidsinstrumenten wordt gerealiseerd;
- Doelmatigheid van het beleid: de mate waarin het optimale effect tegen zo min mogelijk kosten en ongewenste neveneffecten wordt bewerkstelligd.

Door deze inzichten van de afgelopen zeven jaren samen te brengen, komt er integraal inzicht in de doeltreffendheid, doelmatigheid en voorwaarden voor elk beleidsthema. Dit is waardevol om twee redenen:

- Om beleid te verbeteren (wat idealiter ook tussentijds al is gebeurd, aan de hand van de geplande onderzoeken);
- Om te kunnen verantwoorden naar de Tweede Kamer of sprake is (geweest) van value for money: in hoeverre doelen wel/niet gehaald zijn – en waarom.

Voor artikel 17 Luchtvaart betrof de laatste beleidsdoorlichting de periode 2009-2015. Dit betekent dat dit jaar gestart moet worden met de periodieke rapportage (als opvolger van de beleidsdoorlichting) voor de periode 2016-2022.

Project periodieke rapportage

De werkzaamheden waarvoor dit document de vraagspecificatie beschrijft is een belangrijk onderdeel in de totstandkoming van de periodieke rapportage. De opdrachtnemer wordt namelijk gevraagd het onderzoek uit te voeren om tot deze periodieke rapportage te komen. Het project periodieke rapportage behelst echter meer en om de opdrachtnemer voldoende context te geven volgt hieronder een toelichting op enkele onderdelen:

- Traject ter voorbereiding op periodieke rapportage: De projectleiding van directie Luchtvaart is verantwoordelijk voor de voorbereiding op de periodieke rapportage. De Kamer is op 22 mei jl. geïnformeerd over de opzet van de periodieke rapportage artikel 17 Luchtvaart¹;
- Traject na oplevering periodieke rapportage: De periodieke rapportage en de bevindingen van de onafhankelijk deskundige worden in de tweede helft van 2024 aangeboden aan de Tweede Kamer voorzien van een beleidsreactie. De verantwoordelijkheid van dit traject, aangevuld met het coördineren van mogelijke Kamervragen over de periodieke rapportage, ligt bij de projectleiding van IenW.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/05/22/opzet-periodieke-rapportage-artikel-17-luchtvaart-hoofdstuk-xii-infrastructuur-en-waterstaat>

2. Plaats in de organisatie

Directie Luchtvaart

De directie Luchtvaart van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat maakt zich in nationaal en internationaal verband sterk voor een veilige, duurzame en concurrerende luchtvaart in, van en naar Nederland. De directie doet dit op basis van de Luchtvaartnota 2020-2050². Onder de titel Verantwoord vliegen naar 2050 is een koers ingeslagen waarin niet kwantiteit, maar de kwaliteit van publieke belangen (veiligheid, verbondenheid, omgevingskwaliteit en duurzaamheid) centraal staat. De directie Luchtvaart valt onder het directoraat-generaal Luchtvaart en Maritieme zaken.

Enkele jaren geleden is ervoor gekozen om de herziening van het luchtruim, en het voorbereiden op een luchthavenverkeersbesluit en het verbeteren van de leefomgeving bij Luchthaven Schiphol door middel van een programmatische aanpak vorm te geven. Dit heeft ertoe geleid dat een directie Programma Omgeving Luchthaven Schiphol (POLS) en een directie Luchtruimherziening zijn opgericht, naast de al langer bestaande directie Luchtvaart.

Doelstelling artikel 17 Luchtvaart

De periodieke rapportage van artikel 17 Luchtvaart vindt plaats op basis van de algemene doelstelling die in de IenW-begroting voor de desbetreffende periode is geformuleerd:

- Van 2016 t/m 2021 was de algemene doelstelling in artikel 17: 'Het versterken van de internationale concurrentiekracht van de Nederlandse luchtvaartsector en het realiseren van een efficiënt, veilig en duurzaam luchtvaartbestel voor goederen, passagiers en omwonenden.';
- Vanaf 2022 is de algemene doelstelling in artikel 17: 'IenW werkt aan een veilige en duurzame luchtvaart die Nederland goed verbindt met de rest van de wereld en waarbij de kwaliteit van de leefomgeving rond de luchthavens wordt gewaarborgd.'

De doelstelling in artikel 17 is conform de uitgangspunten van de Luchtvaartnota 2020-2050 gewijzigd vanaf 2022. Dit betekent dat het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid t/m 2021 wordt getoetst aan de hand van de doelstelling t/m 2021 en voor het jaar 2022 wordt getoetst aan de nieuwe doelstelling.

De verandering van de doelstelling maakt het geven van een overkoepelend beeld van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid complex. Voor het overkoepelend beeld zal het accent liggen op de vraag wat de effecten zijn geweest van de wijziging van de doelstelling op de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid.

3. Organisatie Periodieke rapportage

Begeleidingscommissie

De periodieke rapportage zal worden uitgevoerd door een onafhankelijk extern onderzoeksbureau (opdrachtnemer). Voor de begeleiding van het onderzoek is een begeleidingscommissie samengesteld die in ieder geval tot taak heeft het volgen van de voortgang van de opdracht, het adviseren over eventuele bijsturing, het beoordelen van de te volgen uitvoeringssystematiek/aanpak en (de kwaliteit van) het eindproduct in relatie tot de opdrachtomschrijving. De begeleidingscommissie bestaat uit de projectleiding, de plaatsvervangende afdelingshoofden van de afdelingen binnen de directie Luchtvaart, POLS en Luchtruimherziening, een vertegenwoordiging vanuit het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid en het ministerie van Financiën.

Onafhankelijk deskundige

Er wordt een onafhankelijk deskundige gevraagd een oordeel te geven over het uitgevoerde onderzoek. Deze zal in een vroeg stadium van de uitvoering worden betrokken. De opdracht aan de onafhankelijk deskundige richt zich op het geven van een oordeel over de wijze waarop de periodieke rapportage wordt opgezet en is uitgevoerd, waarbij getoetst wordt aan de in de RPE gestelde kwaliteitseisen. Deze deskundige heeft een academische achtergrond, actief in het luchtvaart kennisveld, met grondige kennis in beleidsevaluaties. De deskundige is niet betrokken geweest bij de totstandkoming of uitvoering van het beleid dat wordt doorgelicht. Communicatie met de onafhankelijke deskundige verloopt altijd via de begeleidingscommissie. De bevindingen van de deskundige worden samen met het eindrapport aan de Tweede Kamer verzonden.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/11/20/bijlage-1-luchtvaartnota-2020-2050>

4. Doelstelling

Doelstelling

Het doel van de uit te voeren periodieke rapportage is om inzicht te krijgen in de (voorwaarde voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde luchtvaartbeleid dat valt onder begrotingsartikel 17 en om na te gaan of de (voorwaarde voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vergroot.

Onderzoeksvragen

In lijn met de inhoudelijke vereisten aan de periodieke rapportage (zie 9) wordt ten minste antwoord gegeven op de volgende vragen:

1. Welke conclusies kunnen worden getrokken over de doeltreffendheid en doelmatigheid van het ingezette beleidsinstrumentarium?
2. In welke mate zijn voorwaarden voor het bereiken van doeltreffendheid en doelmatigheid gerealiseerd?
3. Hoe kunnen doelmatigheid en doeltreffendheid verhoogd worden?

In lijn met de specifieke aandachtsgebieden voor de periodieke rapportage (zie 6) wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

4. In hoeverre past de gekozen programmatische aanpak voor het versterken van omgevingsmanagement bij de gehanteerde beleidsdoelen en -instrumenten?
5. Welke impact heeft de versteviging van het omgevingsmanagement gehad op de doeltreffendheid van het beleid en welke leerpunten kunnen hieruit getrokken worden?
6. Welke conclusies kunnen worden getrokken over de doeltreffendheid en doelmatigheid in relatie tot de aanpak van crises (o.a. coronavirus)?
7. Op welke wijze is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit de beleidsdoorlichting van 2009-2015?

5. Gevraagde producten

Productbeschrijving

De periodieke rapportage moet conform de vereisten van de RPE resulteren in een beoordeling van de (voorwaarde voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde luchtvaartbeleid dat valt onder begrotingsartikel 17. Daarnaast dient het onderzoek na te gaan of de (voorwaarde voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vergroot.

De volgende producten worden gevraagd:

Nr.	Product periodieke rapportage	Resultaat	Frequentie
1	Quick scan of met de bestaande onderzoeken de reikwijdte van artikel 17 wordt afgedekt <i>In deze quick scan worden eventuele witte vlekken geïdentificeerd en wordt aangegeven hoe het onderzoeksbureau hiermee omgaat.</i>	Quick scan	1x
2	Conceptrapport met eerste bevindingen <i>deze oplevering van de eerste bevindingen toont een aanzet tot de beantwoording van de onderzoeksvragen en er wordt aangegeven welke hiaten in analyses of beschikbare informatie zijn gedefinieerd.</i>	Rapport	1x
3	Finaal conceptrapport <i>ter aanbieding aan de begeleidingscommissie en onafhankelijk deskundige. In het finaal conceptrapport zijn alle onderzoeksvragen beantwoord.</i>	Rapport	1x
4	Finaal rapport <i>aangepast o.b.v. commentaar begeleidingscommissie en onafhankelijk deskundige</i>	Rapport	1x

6. Omschrijving opdracht

Scope

De uit te voeren periodieke rapportage heeft betrekking op de periode 2016–2022 en sluit zodoende aan op de beleidsdoorlichting die de jaren 2009-2015 betrof. De periodieke rapportage beschouwt het gehele artikel 17.

Specifieke aandachtsgebieden

IenW heeft zich met betrekking op het luchtvaartbeleid de afgelopen jaren o.a. door middel van een programmatische aanpak ingezet op het versterken van omgevingsmanagement. In aanvulling op de reeds gestelde scope wordt onderzocht in hoeverre deze aanpak past bij de gehanteerde beleidsdoelen en -instrumenten en welke impact deze versteviging van het omgevingsmanagement heeft gehad op de doeltreffendheid van het beleid en welke leerpunten hieruit getrokken kunnen worden.

Daar waar toezicht en handhaving raakt aan het kunnen beoordelen van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het luchtvaartbeleid, wordt dit meegenomen in de periodieke rapportage. Toezicht en handhaving op de luchtvaart an sich wordt niet beoordeeld in deze periodieke rapportage, wel wordt onderzocht in hoeverre het luchtvaartbeleid handhaafbaar is. In de periodieke rapportage is ook specifiek aandacht voor de aanpak van crises (o.a. coronavirus).

Daarnaast wordt gekeken op welke wijze invulling is gegeven aan de aanbevelingen uit de beleidsdoorlichting van 2009-2015. Uit deze beleidsdoorlichting kwam als aanbeveling naar voren om de rol van de overheid op het gebied van luchtvaart vooraf scherper te krijgen door doelstellingen, indicatoren en beleidsinstrumenten meer SMART te formuleren en te onderbouwen. Daarnaast werd aanbevolen om de voortgang op de doelen geregeld te monitoren en de doeltreffendheid en doelmatigheid te evalueren.

Uit te voeren werkzaamheden

De periodieke rapportage wordt uitgevoerd op basis van de Regeling periodiek evaluatieonderzoek (RPE) 2022 van het ministerie van Financiën. In de RPE staan de kwaliteitseisen die van toepassing zijn op deze periodieke rapportage. Ook zijn in de RPE de onderdelen benoemd die terug dienen te komen in de periodieke rapportage (zie 9).

Er wordt specifiek aandacht gevraagd voor de uitwerking van de zogenaamde 20%-besparingsvariant (zie RPE 2022, artikel lid 5 sub h). Hierbij dient getracht te worden een doelmatige optie te schetsen waarmee een besparing van 20% op de budgettaire grondslag van de luchtvaart kan worden gerealiseerd.

De periodieke rapportage is een syntheseonderzoek en brengt daarmee de informatie uit reeds uitgevoerde (evaluatie)onderzoeken, monitoring en andere bronnen samen, zodat er een overkoepelend beeld van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid ontstaat. Daarnaast zijn interviews onderdeel van het onderzoek. Het is mogelijk dat bij het uitvoeren van de periodieke rapportage blijkt dat er op bepaalde beleidsonderwerpen geen evaluatie beschikbaar is naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van dat specifieke beleid, hetgeen wel nodig is voor dit syntheseonderzoek. Om vroegtijdig inzicht te krijgen in de vraag of er evaluaties ontbreken op belangrijke beleidsonderwerpen, wordt het onderzoeksbureau als onderdeel van deze opdracht gevraagd een quick scan uit te voeren of met de bestaande onderzoeken de reikwijdte van artikel 17 wordt afgedekt. Indien witte vlekken worden geïdentificeerd, wordt het onderzoeksbureau als onderdeel van de quick scan uitgenodigd voorstellen te doen om toch inzicht te kunnen bieden in de (voorwaarde voor) doelmatigheid en doeltreffendheid door bijvoorbeeld gebruik te maken van andere bronnen of het afnemen van interviews.

7. Afbakening van de opdracht

De overeenkomst is gericht op het opleveren van een finaal rapport van de periodieke rapportage. Na oplevering van dit rapport zijn er geen werkzaamheden meer voor het onderzoeksbureau. Het opstellen van de Kabinetsreactie en de beantwoording van mogelijke Kamervragen zijn geen onderdeel van deze opdracht.

8. Mijlpalenplanning

In onderstaande tabel is de mijlpalenplanning van de periodieke rapportage weergegeven. Daarbij wordt ervan uitgegaan van gunning eind augustus 2023.

Product	Mijlpaal
Quick scan of met de bestaande onderzoeken de reikwijdte van artikel 17 wordt afgedekt	Oktober 2023
Conceptrapport met eerste bevindingen	Januari 2024
Finaal conceptrapport	April 2024
Finaal rapport	Juni 2024

Het onderzoeksbureau dient in de aanbieding op basis van deze drie mijlpalen een planning op hoofdlijnen op te nemen. Hierin dient tijd opgenomen te worden voor de reactie van de begeleidingscommissie op het *conceptrapport met eerste bevindingen* en voor de reactie van de onafhankelijke deskundige en de begeleidingscommissie op het *finaal conceptrapport*. In de planning op hoofdlijnen dient duidelijk naar voren te komen op welke momenten (en hoe) er afstemming plaatsvindt met de begeleidingscommissie en hoe de begeleidingscommissie op de hoogte wordt gehouden van de voortgang.

De planning op hoofdlijnen uit de aanbieding zal na gunning samen met de begeleidingscommissie worden aangescherpt.

9. Kwaliteitseisen product en proces

De periodieke rapportage dient uitgevoerd te worden conform de Regeling periodieke evaluatieonderzoeken (RPE) 2022 van het Ministerie van Financiën. Hieronder zijn de artikelen opgenomen uit deze RPE 2022 waarin de kwaliteitseisen zijn opgenomen en waarin is aangegeven welke onderdelen dienen te worden opgenomen in de periodieke rapportage.

Artikel 3 'Evaluatieonderzoek voldoet aan de volgende kwaliteitseisen:

- het is passend bij de fase en context waarin het beleid zich bevindt en sluit aan op de kenmerken en de inzichtbehoefte van het beleid dat wordt onderzocht;
- het maakt duidelijk welk beleid wordt onderzocht over welke periode, wat de doelen en de beleidstheorie zijn en welke financiële gevolgen het beleid heeft voor de rijksbegroting;
- het maakt duidelijk welke evaluatievragen centraal staan om inzicht te geven in de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en de doelmatigheid van het beleid. Departementen worden aangemoedigd om bij het evalueren rekening te houden met publieke waarde(n) in den brede;
- de in het evaluatieonderzoek gebruikte methoden sluiten aan op de evaluatievragen;
- de conclusies en aanbevelingen worden onderbouwd door onderliggende bevindingen;
- het evaluatieonderzoek verantwoordt de gebruikte evaluatiemethoden, als wel de validiteit en betrouwbaarheid van de gegenereerde resultaten;
- waar relevant geeft het inzicht in de mogelijkheden en plannen voor nader onderzoek naar de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid;
- het rapport beschrijft de wijze waarop de onafhankelijkheid van het evaluatieonderzoek is gewaarborgd.'

Artikel 4 lid 4 'De eisen gesteld onder artikel 3 zijn onverminderd op de periodieke rapportage van toepassing.'

Artikel 4 lid 5 'Een periodieke rapportage over een (beleids)thema bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

- een omschrijving van de bij aanvang van de looptijd van het (beleids)thema op de SEA vastgestelde inzichtbehoefte en een samenvatting van de reeds bestaande inzichten;
- een overzicht van het uitgevoerde evaluatieonderzoek naar (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid waarmee invulling is gegeven aan de inzichtbehoefte;
- een meerjarig overzicht van de relevante uitgaven op de rijksbegroting en, indien van toepassing, een indicatie van de financiële gevolgen van het beleid voor de maatschappij;

- d) een meerjarige beschrijving van de ontwikkeling van de gehanteerde beleidstheorie, het ingezette beleidsinstrumentarium en de uitvoering van het beleid;
- e) een overzicht van de uit individuele evaluaties verkregen inzichten in de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van de ingezette beleidsinstrumenten en daarmee samenhangende uitgaven;
- f) een onderbouwde beoordeling van de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van de samenhangende beleidsinstrumenten en daarmee samenhangende uitgaven;
- g) inzicht in oorzaken voor de mate van gerealiseerde doeltreffendheid en doelmatigheid van de samenhangende beleidsinstrumenten van het beleid;
- h) lessen voor het vergroten van de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid. Daarbij worden mogelijkheden beschreven voor het vergroten van doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid bij een gelijkblijvende inzet van financiële middelen. Ook wordt ten minste één doelmatige optie geschetst waarmee een besparing van 20% op de budgettaire grondslag van het (beleids)thema kan worden gerealiseerd. Wanneer 20% onmogelijk wordt geacht, kan op voorwaarde van een goede inhoudelijke argumentatie, gekozen worden voor een alternatief percentage dat recht doet aan een voor het beleidsterrein significante besparing;
- i) de belangrijkste resterende kennis- en inzichtlacunes met het oog op verdere verbetering in het inzicht in de doeltreffendheid en doelmatigheid van het (beleids)thema;
- j) een beschrijving van de wijze waarop de onafhankelijkheid van de periodieke rapportage is geborgd.'

Bron: Regeling van de Minister van Financiën van 11 juli 2022, houdende regels voor periodiek evaluatieonderzoek 2022 (Regeling periodiek evaluatieonderzoek 2022)

10. Overige eisen aan de producten of diensten of aan het proces

Naast de kwaliteitseisen uit het RPE 2022 (zie 9) zijn er specifieke eisen die vanuit de directie Luchtvaart worden meegegeven aan het onderzoeksbureau ter uitvoering van de periodieke rapportage:

Onafhankelijk

Het is essentieel dat het onderzoeksbureau vanuit een onafhankelijke positie de periodieke rapportage uitvoert. Daar waar het onderzoeksbureau betrokken is geweest bij de totstandkoming of uitvoering van het beleid dat wordt doorgelicht, dient het onderzoeksbureau dit aan te geven bij de begeleidingscommissie. Daar waar het onderzoeksbureau eerder een evaluatie heeft uitgevoerd naar de doelmatigheid en/of doeltreffendheid van een beleidsonderdeel, kan het onderzoeksbureau dit onderdeel wél meenemen in het syntheseonderzoek.

Het onderzoeksbureau heeft een onafhankelijke positie ten opzichte van IenW. De begeleidingscommissie monitort de voortgang en ziet toe op de naleving van de afspraken uit de overeenkomst en de kwaliteitseisen en processtappen uit de RPE 2022. In de planning van het onderzoeksbureau dient voldoende ruimte te zijn opgenomen voor de begeleidingscommissie om bij te sturen daar waar nodig en controles uit te voeren op mogelijke feitelijke onjuistheden.

Deskundig

Het onderzoeksbureau heeft ruime ervaring met het uitvoeren van periodieke rapportages (of met de voorganger hiervan: beleidsdoorlichtingen). De periodieke rapportage behelst een periode waarin de doelstelling van de Luchtvaart gewijzigd is (zie 2). Het onderzoeksbureau dient hier op een goede manier invulling aan te kunnen geven door de wijziging in luchtvaartbeleid te koppelen aan de inzichten over doelmatigheid en doeltreffendheid. Hier ligt een uitdaging en de inschrijvers worden uitgenodigd in hun aanbieding nader toe te lichten hoe zij hiermee omgaan.

Voor deze periodieke rapportage worden specifieke aandachtsgebieden meegegeven (aanpak crises en versterking omgevingsmanagement). Er is een risico dat hierdoor de vaste onderdelen uit de RPE 2022 artikel 4 lid 5, onvoldoende aandacht krijgen. Het moge duidelijk zijn, dat dit een onwenselijke situatie zou zijn, het onderzoeksbureau dient alle onderdelen uit de RPE 2022 een plek te geven in de periodieke rapportage en deze in relatie te bezien met de specifieke aandachtsgebieden.

Van het onderzoeksbureau wordt niet alleen verwacht de onderdelen uit de RPE 2022 artikel 4 lid 5 één voor één te behandelen, maar ook om ervoor te zorgen dat er daadwerkelijk een integraal rapport opgeleverd wordt.

Voor de periodieke rapportage weegt ervaring en expertise op synthese-/evaluatieonderzoeken zwaarder dan deskundigheid op het domein van de luchtvaart. Affiniteit met luchtvaart is uiteraard gewenst.

Proactief en ontzorgen

Het onderzoeksbureau wordt gevraagd de begeleidingscommissie op een proactieve manier te informeren over de voortgang tijdens de periodieke rapportage. Het liefst geef het onderzoeksbureau in de aanbieding vaste momenten aan waarop het inzicht geeft over de voortgang. De verschillende afstemmomenten worden door het onderzoeksbureau georganiseerd en vastgelegd.

Daarnaast is het van belang dat het onderzoeksbureau aangeeft wat van de directie Luchtvaart wordt verwacht, zodat dit tijdig gefaciliteerd kan worden. Vooropgesteld, het onderzoeksbureau neemt zoveel mogelijk zelf het initiatief voor de uitvoering van de periodieke rapportage. Tijdens de uitvoering van de periodieke rapportage zullen de medewerkers van de directie Luchtvaart hun dagelijkse werkzaamheden moeten uitvoeren. Daar waar nodig zal tijd vrij gemaakt worden voor het onderzoeksbureau (bv. het afnemen van interviews), maar dit wordt door het onderzoeksbureau zoveel mogelijk tot het minimum beperkt.

Op het moment dat het onderzoeksbureau tegen exogene problemen aanloopt, wordt de begeleidingscommissie hierover geïnformeerd. Van het onderzoeksbureau wordt in zulke situaties gevraagd om zelf voorstellen te doen voor het oplossen hiervan en wordt duidelijk aangegeven wat van de begeleidingscommissie wordt gevraagd. Endogene problemen (bv. een wisseling in

onderzoeker) dient het onderzoeksbureau zelf te verhelpen, waarbij de begeleidingscommissie wordt geïnformeerd over impact op kwaliteit of tijd.

Bijlage 1 Overzicht Beleidsdocumenten en Evaluaties/onderzoeken

Beleidsdocumenten

- Begrotingen en jaarverslagen XII Infrastructuur en Waterstaat (2016-2022)
- Luchtvaartnota 2020–2050: Verantwoord vliegen naar 2050 (2020)
- Luchtvaartnota: Concurrerende en duurzame luchtvaart voor een sterke economie (2009)
- Uitvoeringsagenda Luchtvaartnota (2020)
- Actieagenda Schiphol (2016)
- Luchthavenbesluiten
- Wet luchtvaart

Ex-ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid

- MIRT-Projectenboek (jaarlijks)
- Toekomstverkenning welvaart en leefomgeving cahier mobiliteit (2016)
- Kansrijk mobiliteitsbeleid (2016)
- Toets op de planning luchtverkeersdienstverlening Lelystad (2017)
- Verkennende MKBA beleidsalternatieven luchtvaart (2018)
- Vogelaanvaringen: Evaluatie Convenant Reduceren risico vogelaanvaringen Schiphol 2016–2018 (2019)
- RLi advies luchtvaartbeleid een nieuwe aanvliegeroute (2019)
- Rapport Cie MER over evaluatie stikstofberekeningen Lelystad Airport (2020)
- Passende beoordeling Wnb Lelystad Airport (2021)
- Verkennen mogelijkheden ruimtelijke ontwikkelingen rond luchthavens (2022)
- Innovatiekrachtanalyse voor schonere en stillere vliegtuigen, vliegtuigmotoren en brandstoffen (2022)
- Reductie nachtvluchten Schiphol (2022)

Ex-post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid

- Monitoring: Netwerkkwaliteit en staatsgaranties (jaarlijks)
- Benchmark luchthavengelden en overheidsheffingen (jaarlijks)
- Evaluatie Schipholbeleid (jaarlijks)
- Systeemmonitor Luchtvaart (Schiphol) (jaarlijks)
- Evaluatie Knowledge and development center Mainport Schiphol (jaarlijks)
- Beleidsdoorlichting van beleidsartikel 17: Luchtvaart 2009-2015 (2016)
- Evaluatie regeling versneld onderwerpen graanresten (2016)
- Jaarverslagen Alderstafel en evaluatie (2017)
- Verslag uit over de in de Wet luchtvaart en het Luchthavenverkeerbesluit Schiphol vastgelegde veiligheids- en milieuaspecten over de periode 1 november 2015 tot en met 31 oktober 2016 (2017)
- Evaluatie gebruiksprognose Schiphol en safety (2018)
- Actualisatie economische betekenis Schiphol (2019)
- Het maatschappelijk belang van het Schipholnetwerk (2019)
- Evaluatie Regeling commissies regionaal overleg burgerluchthavens van nationale betekenis (2019)
- Evaluatie Omgevingsraad Schiphol (ORS) (2019)
- Evaluatie laagvliegroutes Lelystad (2019)
- Onderzoek opstellen en uitvoeren monitoring- en evaluatieprogramma Lelystad Airport (2019)
- Evaluatie vrijstelling paramotors (2021)
- Evaluatie motiveringsplicht in het LIB (2021)
- Evaluatie implementatie aanbevelingen OVV-onderzoek Veiligheid vliegverkeer Schiphol (2020, 2022)
- Evaluatie beleidskeuze opleidingen- en examinering drones (2022)
- Luchthavencapaciteit SPL ivt andere Europese luchthaven (2022)
- Onderzoek beveiliging luchtvaart (2022)

Overig onderzoek

- Monitoring: Evaluatie Schipholbeleid (jaarlijks)
- Beleidsagenda luchtvaartveiligheid (2016)
- Een luchtvaartstrategie voor Europa (2016)
- Gatewayreview Lelystad (2017)
- Evaluatiesubsidie Knowledge & Development Center (KDC) (2017)
- Luchthavencapaciteit en vliegtarieven (2017)

- Veiligheid vliegverkeer Schiphol (2017)
- Externe veiligheid (2018)
- Programmaplan luchtruimherziening (2018)
- Quick scan veiligheid banenstelsel Schiphol (2019)
- Connectiviteit in het Caribische deel van het Koninkrijk – Ontwikkelingen, publieke belangen en opties voor borging van connectiviteit (2019)
- Economische betekenis Luchtvracht Schiphol (2019)
- Luchtvaart in Nederland (2019)
- Welvaartsbijdrage van vrachtluchten op Schiphol (2019)
- Publieksonderzoek NRD voor Luchtvaartnota 2020-2050 (2019)
- Quick Scan Luchthaven in zee (2019)
- Schone en stille luchtvaart, Longread verkenning technologische innovatie duurzaam vliegen (2019)
- Actualisatie economisch betekenis Schiphol (2019)
- Het maatschappelijk belang van het Schipholnetwerk (2019)
- Rapport Vliegtuiggeluid: meten, rekenen en beleven van het RIVM (2019)
- Review Risk analysis of runway combination changes 4th runway rule (2019)
- Stappenplan LIB 5 voor externe veiligheid (2019)
- Onderzoek Adecs groepsrisico (2019)
- Improving slotcompliance (2019)
- Evaluation Coordination Committee Netherlands Final report (2019)
- Notitie Toelichting AERIUS resultaatbestand berekening Lelystad Airport (2019)
- Gatewayreview Luchtruimherziening (2019)
- Actualisatie Integrale Veiligheidsanalyse Schiphol (2020)
- Aanpak Evaluatie OVV-aanbevelingen Schiphol (2020)
- Evaluatie en onderzoek ORS (2020)
- Impact COVID19 op NL-luchtvaart (2020)
- Evaluatie convenant Veiligheidsverbetering (2020)
- Toets op rapport verkenning banenstelsel Schiphol (2020)
- Monitoring Luchthavenindelingsbesluit (2020)
- Onderzoek vogelmonitoringsprogramma Lelystad Airport (2020)
- Vogelradar regionale luchthavens en monitoring Lelystad Airport (2020)
- Onderzoek bagageafhandeling Schiphol (2021)
- Monitoring ganzen Schiphol (2021)
- Beleidsevaluatie naar de staatsdeelneming in de luchtvaartmaatschappij Winair (2021)
- Bereikbaarheid Caribisch Nederland waarborgen (2022)

Bron: jaarverslagen van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat 2016 t/m 2022